

Дата публікації

03 квітня 2025 року

Інформаційне повідомлення про результати періодичного огляду індикаторів валютного ринку

Рада оверсайта індикаторів грошового та валютного ринків (далі – Рада оверсайта) на засіданні 19 лютого 2024 року провела третій періодичний огляд індикаторів валютного ринку (офіційного курсу гривні до іноземних валют, облікової ціни банківських металів та довідкового значення курсу гривні до долара США).

Результати огляду підтвердили, що обсяг торгів на валютному ринку України залишається цілком достатнім для розрахунку надійних індикаторів за курсом гривні до долара США (довідкового та офіційного курсів) за чинною методологією їх визначення як середньозваженого значення. У II півріччі 2024 року спостерігалася тенденція до зростання як кількості, так і обсягу угод у сегменті міжбанківських торгів гривня/долар. Попри це, ліквідність цього сегменту все ще є недостатньою для того, щоб в осяжній перспективі розглядати питання можливого переходу до розрахунку індикаторів валютного ринку за методологією фіксингу.

Валютна структура угод на валютному ринку України й далі підтверджує статус долара США як основної курсоутворюючої валюти. Операції з долларом США значно превалюють на всіх сегментах валютного ринку. У міжбанківському сегменті частка угод гривня/євро лишається незначною (близько 3%).

Натомість на інших сегментах валютного ринку роль євро має тенденцію до зростання, що формує потенціал для можливої зміни валюти прив'язки з долара на євро в майбутньому. Зокрема, у 2024 році порівняно з періодом до воєнного стану частка євро зросла на готівковому сегменті до 23-24% з 22%, а за безготівковою купівлею валюти клієнтами сягнула майже 50%. Частка інших валют на всіх сегментах залишається маржинальною.

Представлені під час огляду розрахунки та статистичні дані підтверджують актуальність критеріїв відбору угод до первинної вибірки, закладених у чинну методологію розрахунку офіційного та довідкового курсів гривні до долара США. Зокрема, обмеження на обсяг однієї угоди (від \$0,1 до \$5 млн) та часові межі вибірки угод (до 12.00 для довідкового курсу та до 15.00 для офіційного курсу) залишаються релевантними з урахуванням потреб учасників ринку мати розрахований бенчмарк на певний час торгового дня. Певне зменшення частки угод (насамперед – за обсягом), укладених у цей період пов'язане зі зростанням обсягів операцій на умовах «том». Однак кількість таких угод є дуже незначною. Водночас у II півріччі 2024 року частка угод первинної вибірки, що відсікаються за алгоритмом розрахунку офіційного курсу як екстремальні значення, знизилася як за кількістю угод, так і за їх обсягом.

У межах періодичного огляду вперше було розраховано та представлено оцінку рівня концентрації міжбанківського валютного ринку України за індексом Герфіндаля–Гіршмана. Концентрація угод на міжбанківському валютному ринку без урахування угод банків з НБУ у 2024 році залишалася незначною, стабільно перебуваючи в діапазоні незначного рівня. З урахуванням угод банків з НБУ концентрація валютного ринку більшу кількість місяців 2024 року (крім грудня) перебувала близько до нижньої межі коридору значень середнього рівня концентрації.

Протягом II півріччя 2024 року скарги, запити чи звернення з питань визначення, розрахунку та оприлюднення індикаторів валютного ринку з боку зацікавлених осіб не надходили.

За підсумками здійсненого огляду встановлено, що офіційний / довідковий курс гривні до долара США та методологія їх розрахунку наразі відповідають умовам та потребам ринку на поточному етапі його розвитку. Потреби в зміні методології чи інших аспектів розрахунку та оприлюднення індикаторів валютного ринку гривня / долар наразі немає.

Наступний регулярний огляд індикаторів валютного ринку (офіційного курсу гривні до іноземних валют, облікової ціни банківських металів та довідкового значення курсу гривні до долара США) буде проведено орієнтовно в серпні поточного року.

Також було зазначено, що триває процес імплементації раніше схвалених пропозицій стосовно запровадження розрахунку нового бенчмарка – довідкового значення курсу гривня/євро за станом на 12 годину та зміни методології розрахунку офіційного курсу інших (відмінних від долара США) валют.

Довідково: періодичний огляд індикаторів валютного ринку – спеціальна процедура, метою якої є оцінка наявності структурних зрушень на ринку та/або виникнення інших підстав, що можуть свідчити про необхідність заміни існуючих індикаторів, коригування їх методології або інших важливих аспектів, пов'язаних з їх розрахунком та оприлюдненням (час розрахунку, порядок публікації тощо).

Періодичний огляд [здійснює Рада оверсайта індикаторів грошового та валютного ринків](#). Уперше він був проведений у лютому 2024 року. Надалі планується проведення цього огляду щопівроку – не пізніше лютого та серпня відповідно.

Періодичний огляд індикаторів грошового та валютного ринків здійснюється з метою відповідності цих індикаторів принципам, наведеним у документі [IOSCO: Principles for Financial Benchmarks Final Report July 2013](#). Принцип 10 “Періодичний огляд” цього документа визначає таке:

“Адміністратор має здійснювати періодичний огляд умов функціонування ринку базового активу, який вимірюється індикатором, для з'ясування, чи відбулися на ньому структурні зміни, що можуть вимагати зміни до методики індикатора. Адміністратор також має здійснювати періодичний огляд на предмет, чи не відбулося стискання або ж призупинення функціонування базового активу так, що він більше не може бути основою для формування надійного індикатора.

Адміністратор повинен опублікувати або зробити доступним короткий виклад таких оглядів, якщо до індикаторів унесено суттєві зміни, включаючи обґрунтування цих змін”.